

Liite: Ehdotus Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman päivitykseksi

Taulukossa 1 on esitetty toimenpiteiden kuvauksiin esitetyt muutokset. Taulukossa 2 on esitetty aikatauluun ja/tai (väli)tavoitteen kuvaukseen esitetyt muutokset. Jokainen (väli)tavoite on osa jotakin toimenpidettä. Taulukoissa 1 ja 2 esitetyt tekstit ovat VM:n omia epävirallisia käännöksiä englanniksi työstetyistä ehdotuksista.

Taulukko 1

Toimenpide	Toimenpiteen alkuperäinen kuvaus (osa tai kokonaan)	Toimenpiteen päivitetty kuvaus (poistot yliviivattuina, lisäykset tummennettuna)
P1C1I2 – Energiajärjestelmän murros – Investoinnit uuteen energiateknologiaan	[Ei muutosta]	[Ei muutosta]
P1C2R2 - Vihreää ja digitaalista siirtymää tukevat teollisuuden uudistukset ja investoinnit – Kiertotalouden strateginen edistäminen ja jätelain uudistus	Toiseksi Suomi edistää kiertotaloutta vuoteen 2035 ulottuvalla strategisella ohjelmalla, jossa asetetaan konkreettisia tavoitteita uusiutumattomien luonnonvarojen kulutukselle, resurssien tuottavuudelle ja kiertomateriaalien käyttöasteelle. Tähän sisältyy kansallinen puiteohjelma, jota täydennetään edistämällä valtion sekä kuntien, yritysten ja muiden sidosryhmien välisiä vapaaehtoisia alakohtaisia sopimuksia. Tavoitteena on, että sopimukseen liittyy vähintään kaksi keskeistä toimialajärjestöä sekä vähintään 20 kuntaa ja kaupunkia, jotka sitoutuvat toteuttamaan toimenpiteitä, joilla edistetään strategisen kiertotalousohjelman tavoitteita: luonnonvarojen käytön vähentäminen, kierrätettyjen materiaalien käytön lisääminen ja vähähiilisen kiertotalousyhteiskunnan edistäminen. Siihen sisältyy myös tukevien skenaarioiden julkaiseminen, joka auttaa tunnistamaan tällaisten sopimusten nojalla toteutettavat tärkeimmät sidosryhmien toimenpiteet yhteistyössä asianomaisten tutkimuslaitosten kanssa. Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2024 mennessä.	Toiseksi Suomi edistää kiertotaloutta vuoteen 2035 ulottuvalla strategisella ohjelmalla, jossa asetetaan konkreettisia tavoitteita uusiutumattomien luonnonvarojen kulutukselle, resurssien tuottavuudelle ja kiertomateriaalien käyttöasteelle. Tähän sisältyy kansallinen puiteohjelma, jota täydennetään edistämällä valtion sekä kuntien, yritysten ja muiden sidosryhmien välisiä vapaaehtoisia alakohtaisia sopimuksia. Tavoitteena on, että sopimukseen liittyy vähintään kaksi keskeistä toimialajärjestöä sekä vähintään 20 kuntaa ja kaupunkia 22 sidosryhmää (esim. kunnat, kaupungit, alueet, yritykset ja/tai toimialajärjestöt) , jotka sitoutuvat toteuttamaan toimenpiteitä, joilla edistetään strategisen kiertotalousohjelman tavoitteita: luonnonvarojen käytön vähentäminen, kierrätettyjen materiaalien käytön lisääminen ja vähähiilisen kiertotalousyhteiskunnan edistäminen. Siihen sisältyy myös tukevien skenaarioiden julkaiseminen, joka auttaa tunnistamaan tällaisten sopimusten nojalla toteutettavat tärkeimmät sidosryhmien toimenpiteet yhteistyössä asianomaisten tutkimuslaitosten kanssa. Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen ~~31. joulukuuta 2024~~ 30. kesäkuuta 2025 mennessä.
P1C2I1 – Vihreää ja digitaalista siirtymää tukevat teollisuuden uudistukset ja investoinnit – Vähähiilinen vety sekä hiilidioksidin talteenotto ja hyödyntäminen	Toimenpide koostuu julkisista investoinneista tukiohjelmaan, jotta kannustetaan yksityisiin investointeihin ja parannetaan rahoituksen saantia Suomessa vedyn arvoketjua sekä hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia varten. Ohjelmasta tarjotaan tukea suoraan yksityiselle sektorille. Elpymis- ja palautumistukivälineeseen perustuvien investointien perusteella ohjelmasta pyritään tarjoamaan tukea aluksi vähintään 127 000 000 euroa.	Toimenpide koostuu julkisista investoinneista tukiohjelmaan, jotta kannustetaan yksityisiin investointeihin ja parannetaan rahoituksen saantia Suomessa vedyn arvoketjua sekä hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia varten. Ohjelmasta tarjotaan tukea suoraan yksityiselle sektorille. Ohjelmasta voidaan myöntää tukea myös yksityisille ja/tai julkisille tutkimusorganisaatioille. Elpymis- ja palautumistukivälineeseen perustuvien investointien perusteella ohjelmasta pyritään tarjoamaan tukea aluksi vähintään 127 000 000 euroa.
P1C3I2 – Rakennuskannan ilmasto- ja ympäristövaikutusten pienentäminen – Vähähiilisen rakennetun ympäristön ohjelma	[Ei muutosta]	[Ei muutosta]
P1C5R1 – Ympäristökestävyys ja luontopohjaiset ratkaisut – Luonnonsuojelulainsäädännön	[Suomenkielinen teksti]	[Englanninkielisen tekstin muutokset tarkentavat tekstiä vastaamaan suomenkielistä versiota.]

<p>uudistaminen</p>	<p>Suomella ei ole tällä hetkellä oikeusperustaa kansalliselle biodiversiteettistrategialle eikä vapaaehtoisille luonnonsuojelutoimenpiteille, joihin sisältyy ennallistamisen ja aktiiviset luonnonhoidon toimia. Suomi aikoo saattaa luonnonsuojelulain (1096/1996) ajan tasalle, jotta se vastaisi paremmin nykyisiin tarpeisiin vahvistaa luonnon monimuotoisuutta. Lakimuutoksilla on määrä varmistaa, että päätöksenteossa otetaan paremmin huomioon luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen luonnonsuojelualueiden ulkopuolella ja ekosysteemipalvelujen säilyttäminen. Lisäksi toteutetaan uusia toimenpiteitä luontotyyppien ja lajien suojelun tehostamiseksi.</p> <p>[Englanninkielinen teksti]</p> <p>Finland does not currently have a legal basis for the national biodiversity strategy and for voluntary nature conservation measures, including restoration and active natural management measures. Finland shall update the Nature Conservation Act (1096/1996) to respond better to current needs in order to strengthen biodiversity. Legislative amendments to the Act shall ensure that decisionmaking takes better account of the preservation of biodiversity outside nature conservation areas and the maintenance of ecosystem services. In addition, new measures shall be adopted to enhance the effectiveness of the conservation of habitats and species.</p>	<p>[Suomenkielinen teksti]</p> <p>Suomella ei ole tällä hetkellä oikeusperustaa kansalliselle biodiversiteettistrategialle eikä vapaaehtoisille luonnonsuojelutoimenpiteille, joihin sisältyy ennallistamisen ja aktiiviset luonnonhoidon toimia. Suomi aikoo saattaa luonnonsuojelulain (1096/1996) ajan tasalle, jotta se vastaisi paremmin nykyisiin tarpeisiin vahvistaa luonnon monimuotoisuutta. Lakimuutoksilla on määrä varmistaa, että päätöksenteossa otetaan paremmin huomioon luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen luonnonsuojelualueiden ulkopuolella ja ekosysteemipalvelujen säilyttäminen. Lisäksi toteutetaan uusia toimenpiteitä luontotyyppien ja lajien suojelun tehostamiseksi.</p> <p>[Englanninkielinen teksti]</p> <p>Finland does not currently have a legal basis for the national biodiversity strategy and for voluntary nature conservation measures, including restoration and active natural management measures. Finland shall update the Nature Conservation Act (1096/1996) to respond better to current needs in order to strengthen biodiversity. Legislative amendments to the Act shall aim to ensure that decisionmaking takes better account of the preservation of biodiversity outside nature conservation areas and the maintenance of ecosystem services. In addition, new measures shall be adopted to enhance the effectiveness of the conservation of habitats and species.</p>
<p>P2C2I3 – Kärkitekniologioiden (mikroelektroniikka, 6G, tekoäly ja kvanttilaskenta) vauhdittaminen</p>	<p>[Ei muutosta]</p>	<p>[Ei muutosta]</p>
<p>P2C2R1 – Huoneistotietojärjestelmän kehittäminen</p>	<p>[Suomenkielinen teksti]</p> <p>Investoinnilla tuetaan huoneistotietojärjestelmän kehittämistä taloudellista ja teknistä kuntoa ja korjaustarpeita koskevien tietojen keräämiseksi noudattaen kaikilta osin asiaankuuluvia tietosuojasäännöksiä. Taloyhtiölainoja koskevat tiedot on tarkoitus toimittaa positiiviseen luottotietorekisteriin, jonka avulla voidaan hillitä yksityishenkilöiden ylivelkaantumista.</p> <p>[Englanninkielinen teksti]</p> <p>The investment shall support the development of the residential and commercial property information system, to collect information on financial and technical condition and repair needs, in full compliance with relevant data protection provisions. Information on housing company loans shall be transmitted to the positive credit data register, which shall help address private over-indebtedness.</p>	<p>[Englanninkielisen tekstin muutokset tarkentavat tekstiä vastaamaan suomenkielistä versiota.]</p> <p>[Suomenkielinen teksti]</p> <p>Investoinnilla tuetaan huoneistotietojärjestelmän kehittämistä taloudellista ja teknistä kuntoa ja korjaustarpeita koskevien tietojen keräämiseksi noudattaen kaikilta osin asiaankuuluvia tietosuojasäännöksiä. Taloyhtiölainoja koskevat tiedot on tarkoitus toimittaa positiiviseen luottotietorekisteriin, jonka avulla voidaan hillitä yksityishenkilöiden ylivelkaantumista.</p> <p>[Englanninkielinen teksti]</p> <p>The investment shall support the development of the residential and commercial property information system, to collect information on financial and technical condition and repair needs, in full compliance with relevant data protection provisions. Information on housing company loans shall aims to be transmitted to the positive credit data register, which shall to help address private over-indebtedness.</p>
<p>P3C3I1 – TKI, tutkimusinfrastruktuuri ja pilotointi – Vihreää siirtymää edistävä TKIrahoituksen kokonaisuus – Veturihankkeet</p>	<p>Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2025.</p>	<p>Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2025 30. kesäkuuta 2026.</p>

Taulukko 2

Toimenpide	Tavoite/ välitavoite T/V	Tavoitteen/ välitavoitteen nimi (poistot yliviivattuina, lisäykset tummennettuna)	Alustava toteutusaikataulu		Päivitetty toteutusaikataulu		Tavoitteen/välitavoitteen alkuperäinen kuvaus	Tavoitteen/välitavoitteen päivitetty kuvaus (poistot yliviivattuina, lisäykset tummennettuna)
			Q2	2026	Q2	2025		
P1C1I2 – Energiajärjestelmän murros – Investoinnit uuteen energiateknologiaan	T8	Tuettujen hankkeiden loppuun saattaminen	Q2	2026			Vähintään neljä hanketta saatetaan päätökseen, mikä käy ilmi hankkeen edunsaajien toimittamista hankeraporteista. Ne vastaavat vähintään 143 MW:n lisäystä uusiutuvan energian kapasiteetissa ja/tai varastointikapasiteetissa.	Vähintään neljä hanketta saatetaan päätökseen, mikä käy ilmi hankkeen edunsaajien toimittamista hankeraporteista. Ne vastaavat vähintään 143 112 MW:n lisäystä uusiutuvan energian kapasiteetissa ja/tai varastointikapasiteetissa.
P1C2R2 - Vihreää ja digitaalista siirtymää tukevat teollisuuden uudistukset ja investoinnit – Kiertotalouden strateginen edistäminen ja jätelain uudistus	V15	Kansallisen sopimuksen tekeminen keskeisten toimijoiden kanssa vähähiilisestä kiertotaloudesta	Q2	2023	Q2	2025	Uusi vähähiilisen kiertotalouden kansallinen sopimuskehikko, jolla tuetaan kiertotalouden strategista ohjelmaa, saatetaan valmiiksi ja julkaistaan valtioneuvoston verkkosivustolla. Luonnonvarojen käyttöä tukevat skenaariot valmistellaan yhteistyössä asianomaisten tutkimuslaitosten kanssa. Tavoitteena on, että sopimukseen liittyy vähintään kaksi keskeistä toimialajärjestöä sekä vähintään 20 kuntaa ja kaupunkia, jotka sitoutuvat toteuttamaan toimenpiteitä, joilla edistetään strategisen kiertotalousohjelman tavoitteita:	Uusi vähähiilisen kiertotalouden kansallinen sopimuskehikko, jolla tuetaan kiertotalouden strategista ohjelmaa, saatetaan valmiiksi ja julkaistaan valtioneuvoston verkkosivustolla. Luonnonvarojen käyttöä tukevat skenaariot valmistellaan yhteistyössä asianomaisten tutkimuslaitosten kanssa. Tavoitteena on, että sopimukseen liittyy vähintään kaksi keskeistä toimialajärjestöä sekä vähintään 20 kuntaa ja kaupunkia 22 sidosryhmää (esim. kunnat, kaupungit, alueet, yritykset ja/tai toimialajärjestöt) , jotka sitoutuvat toteuttamaan toimenpiteitä, joilla edistetään strategisen kiertotalousohjelman tavoitteita:
P1C2I1 – Vihreää ja digitaalista siirtymää tukevat teollisuuden uudistukset ja investoinnit – Vähähiilinen vety sekä hiilidioksidin talteenotto ja hyödyntäminen	T18	Lopullisten tuensaajien kanssa allekirjoitetut oikeudelliset sopimukset	Q2	2026	-	-	[Ei muutosta]	[Ei muutosta]
P1C3I2 – Rakennuskannan ilmasto- ja ympäristövaikutusten pienentäminen – Vähähiilisen rakennetun ympäristön ohjelma	V33	Tuettujen hankkeiden loppuun saattaminen	Q2	2026	-	-	Kaikki tuetut hankkeet saatetaan päätökseen, mikä käy ilmi hankkeen edunsaajien toimittamista hankeraporteista. Ne vastaavat vähintään 36 000 000 euron talousarviositoumusta toimenpiteeseen osoitetusta 40 000 000 eurosta. Ohjelman raportissa esitetään keskeiset tiedot kaikista tuetuista hankkeista, muun muassa niille myönnettyistä avustuksista sekä hankintojen ja ohjelman täytäntöönpanon kustannuksista. Siihen sisältyy myös arviointi ohjelman vaikutuksista rakennus- ja kiinteistöalan hiilidioksidipäästöihin.	Kaikki tuetut hankkeet Ohjelma saatetaan päätökseen, mikä käy ilmi hankkeen edunsaajien toimittamista hankeraporteista, joita sisältävät tiedot vähintään 32 900 000 euron suuruisista avustuksista sekä hankinnoista ja ohjelman toteuttamisesta aiheutuneista, yhteensä vähintään 3 100 000 euron kustannuksista . Ne vastaavat vähintään 36 000 000 euron talousarviositoumusta toimenpiteeseen osoitetusta 40 000 000 eurosta. Ohjelman raportissa esitetään keskeiset tiedot kaikista tuetuista hankkeista, muun muassa niille myönnettyistä avustuksista sekä hankintojen ja ohjelman täytäntöönpanon kustannuksista. Siihen sisältyy myös arviointi ohjelman vaikutuksista rakennus- ja kiinteistöalan hiilidioksidipäästöihin.

P1C5R1 – Ympäristökestävyys ja luontopohjaiset ratkaisut – Luonnonsuojelulainsäädä- nnön uudistaminen	V47	Muutetun luonnonsuojelulain voimaantulo	Q1	2023			[Ei muutosta]	[Ei muutosta]
P2C2I3 – Kärkiteknologioiden (mikroelektronikka, 6G, tekoäly ja kvanttilaskenta) vauhdittaminen	V65 [poistuu; yhdistetään välitavoitteeseen 67]	Kaikkien valittujen hankkeiden loppuun saattaminen	Q4	2024			Kaikkien tuettujen hankkeiden loppuun saattaminen, mistä osoituksena ovat hankkeen edunsaajien esittämät alustavat hankeraportit hakuasiakirjoissa esitettyjen tukikelpoisuus-/valintaperusteiden mukaisesti. Sidotut määrärahat ovat yhteensä vähintään 13 500 000 euroa.	Kaikkien tuettujen hankkeiden loppuun saattaminen, mistä osoituksena ovat hankkeen edunsaajien esittämät alustavat hankeraportit hakuasiakirjoissa esitettyjen tukikelpoisuus-/valintaperusteiden mukaisesti. Sidotut määrärahat ovat yhteensä vähintään 13 500 000 euroa.
	V67	Kaikkien valittujen Tuettujen hankkeiden loppuun saattaminen	Q4	2025	-	-	Kaikkien tuettujen hankkeiden loppuun saattaminen, mistä osoituksena ovat hankkeen edunsaajien esittämät alustavat hankeraportit hankepyynnössä esitettyjen tukikelpoisuus-/valintaperusteiden mukaisesti. Sidotut määrärahat ovat yhteensä vähintään 9 000 000 euroa.	Kaikkien tuettujen Välitavoitteiden 64 ja 66 mukaisiin hakuihin liittyvien hankkeiden loppuun saattaminen, mistä osoituksena ovat hankkeen edunsaajien esittämät alustavat hankeraportit hankepyynnössä esitettyjen tukikelpoisuus-/valintaperusteiden mukaisesti. Sidotut määrärahat ovat yhteensä vähintään 22 500 000 9 000 000 euroa.
P2C2R1 – Huoneistotietojärjestelmä n kehittäminen	V70	Huoneistotietojärjestelmän kattavuuden laajentaminen on teknisesti toteutettu	Q2	2026	-	-	[Ei muutosta]	[Ei muutosta]
P3C3I1 – TKI, tutkimusinfrastruktuuri ja pilotointi – Vihreää siirtymää edistävä TKIrahoituksen kokonaisuus – Veturihankkeet	T102	Loppuun saatettujen veturihankkeiden osuus	Q4	2025	Q2	2026	Vähintään 90 prosenttia välitavoitteessa 100 tarkoitettujen hakumenettelyjen perusteella tuetuista hankkeista saatetaan päätökseen, mistä osoituksena ovat hankkeen edunsaajien esittämät alustavat hankeraportit. Ne vastaavat vähintään 90 000 000 euron talousarviositoumusta toimenpiteeseen osoitetusta 100 000 000 eurosta.	Vähintään 90 prosenttia välitavoitteessa 100 tarkoitettujen hakumenettelyjen perusteella tuetuista hankkeista saatetaan päätökseen, mistä osoituksena ovat hankkeen edunsaajien esittämät alustavat tai lopulliset hankeraportit. Ne vastaavat vähintään 90 000 000 euron talousarviositoumusta toimenpiteeseen osoitetusta 100 000 000 eurosta.